

rajtojn kaj devojn, kiel aliaj civitanoj. Nuntempe la tolero estas unu el antaŭkondiĉoj de la demokratia socio.

Laŭ mia propra opinio tolero estas serioza kaj danĝera afero, se ĝi ne havas firman difinon, firmajn limojn. Tiuj limoj estas ofte en la vivo tro elastaj, subjektivaj kaj necertaj. Mi persone pensas, ke oni plenbuŝe postulas rajtojn por diversaj minoritatoj, sed pri devoj oni silentas. Se oni en la socio toleras ion por unu homgrupo, kion la limojn iom post iom forŝovas, baldaŭ aŭ poste – laŭ ĉeĥa proverbo – „la tenilo de sur la kruĉo forfalos“...

La diverseco inter viroj kaj virinoj, junularo kaj maljunularo, riĉuloj kaj malriĉuloj, blankaj kaj nigraj, introvertitoj kaj ekstravertitoj, ŝatantoj de io ajn kaj malŝatantoj ktp. influas la interpersonajn rilatojn. Toleron en emocia esenco limigas moral-sento. Bonŝance.

Sed ne ĉiam prosperas al tiu, kiu memvole estas tro tolerema al siaj proksimuloj, ĉu en la familio, ĉu en la laborejo, en la grupo, en la teamo, en la domo, en la trajno, en la buso, ĉu en la lernejo. Pri tiaj homoj oni diras, ke sur ili – denove laŭ ĉeĥa proverbo – „oni povas haki lignon sur li/ŝi“, aŭ eĉ oni diras pli malmilde... Kaj tiuj homoj ne estas sincere ŝatataj, ili estas ekspluatataj.

Jindřiška Drahotová

Jen la dua kontribuo de Blanka Hužerová; Vi povas informi la redakcion, kiu artikolo pli plaĉas al Vi – eĉ elektronike:
aeh@esperanto-aeh.eu .

T O L E R E M O

Toleremon ni renkontas jam de infanaĵo, dum la tuta vivo. Bedaŭrinde iuj homoj ne kapablas ĝin tute akcepti.

La toleremon ni ne povas atendi nur ĉe la beboj, kiuj per siaj bé bé okupas panjojn. Sed la panjoj kontraŭe bezonas subtenon kaj toleron de siaj edzoj – paĉjoj. Kiam paĉjo ne konscias, ke per alveno de malgranda bebo li jam ne estos sur la unua loko en la familio, tiun lokon okupas malgranda bebo. Se li ne esprimos sufiĉe da tolero, la sorto de la geedzeco sekve povas esti endanĝerigita.

El la malgranda bebo kreskos infano, kiu devos lerni toleremon en la familio inter gefratoj dum la batalo pro siaj ludiloj, en la infana ludejo, en lernejo kaj kompreni regulojn – pri harmonio kun aliaj kaj per tio disvolvi siajn proprajn interhomajn rilatojn kaj samtempe ekkoni limojn de la tolero.

Ekzemplo pri la homa tolero estas ĉefe en sanzorgo. Kuracistoj kaj flegistinoj devus dum la kuracado toleri la sentojn kaj bezonojn de la pacientoj. Pacientoj povus toleri laŭokaze pli malagrablajn esplorojn kaj kuracojn. Kiam tia reciproka tolereco ne funkcias, naskiĝas malfidemo kaj ofte malsukceso de la kuracado.

Ĉu ni havas ankaŭ universan-ĉielan toleron en la mondo? Ĉiuj anĝeloj, kiuj viglas super ni devus havi toleron pri la homoj kaj la homa agado en la mondo.

En la lasta tempo estas malgranda tolero en la trafiko sur niaj ŝoseoj, iuj ŝoforoj insultas aliajn ŝoforojn aŭ sakras pri la riparoj

de ŝoseoj kaj per tio nervozigas siajn pasaĝerojn, sed ankaŭ sin mem. Inter la partoprenantoj de la trafiko ekzistas forta rivaleco kaj konkurenco. Kunvivo de piedirantoj, biciklistoj kaj aŭtomobilistoj estas malfacila kaj tolero estas bezonata.

La toleremo en interhomaj rilatoj estas precipe grava por virinoj. Nuntempaj eŭropaj virinoj jam ne volas vivi kiel sklavoj kaj arestitoj de la hejmo, sed ili volas havi sian lokon por siaj ŝatokupoj. Ili volas subtenon de sia edzo, ili ne bezonas riproĉojn, kiam iliaj ŝatokupoj estas en harmonio kun la familia vivo. Se ili ricevos la subtenon, poste kreskos kontento kaj memkonfido de virinoj kaj ili povas pli bone reciproki la edzan amon.

Estas malfacile por eŭropaj virinoj kompreni afrikajn virinojn kaj virinojn de meza oriento, kie laŭ diktato de religiaj leĝoj edzo povas havi kelkajn edzinojn kaj edzino estas posedaĵo de la viro.

Granda lernejo de homa toleremo estas kunvenoj de homoj en diversaj rondetoj, tie la toleremo de unu al alia estas granda sorĉisto por reciproka kompreno kaj komuna intereso estas ankaŭ komuna lingvo de rondeto.

Granda helpo por evoluo kaj partopreno de internaciaj homaj rilatoj kaj toleremo estas ankaŭ ideo de humaneco kaj kompreno laŭ doktoro Zamenhof. La ideo estas unu el multaj impulsoj al kreado de komuna universala lingvo Esperanto, por ke homoj ne vivu en Babelturo.

Bl. Hužerová